

Utredning av transport mellan fritidshem och bostad för grundsärskoleelever.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden har utifrån rektors yttrande gällande elevens behov, lagstiftning och Piteå kommuns skolskjutsreglemente har Barn- och utbildningsnämnden beviljat fyra elever transport utifrån särskilda skäl inför hösten 2015.

Ytterligare två ansökningar om transport har inkommit till Barn- och utbildningsnämnden och med anledning av detta har Barn- och utbildningsnämnden begärt exempel på andra kommuners regler för transport mellan fritidshem och bostad för särskoleelever samt kommunallagens likställhetsprincip.

Lagstiftning

Grundsärskola

Grundsärskolan ska ge elever med utvecklingsstörning en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar och som så långt det är möjligt motsvarar den undervisning som ges i grundskolan. Inom grundsärskolan finns en särskild inriktning som benämns träningskola. Träningskolan är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen, skollagen 11 kap 2 och 3 §§.

Fritidshemmet

Enligt den nya skollagen (2010:800) 14 kap 10 §, ska en elev i förskoleklass, grundskola, grundsärskola erbjudas utbildning i fritidshem vid eller så nära som möjligt den skolenhet där eleven får utbildning.

Fritidshemmet kompletterar utbildningen i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan som skolplikt kan fullgöras i. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Fritidshemmet ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap, skollagen 14 kap 2 §.

Skolskjuts

Elever i grundsärskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet. Om en elev väljer en annan skolenhet beviljas skjuts om det inte uppstår ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen, skollagen 11 kap 31 §.

Skolskjuts för särskoleelever till fritidshemmet, korttidsboende

I skollagen saknas reglering om transport till fritidshemmet.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2013-03-27 att förutom resa mellan bostad och skola ska även resor till och från hänvisat fritidshem och mellan korttidsboende och skolan betraktas som skolresa med särskild prövning. Sådan skolresa gäller enbart skoldagar.

Skolskjutsreglemente

Barn och utbildningsnämnden beslutade 2014-06-25 att Skolskjutsreglementet, avsnitt "Skolskjuts för särskoleelever till fritidshem, korttidsboende", skulle ha följande lydelse:

Resa mellan bostad och skola

Betraktas som skolskjuts enligt skolskjutsreglementets bestämmelser.

Resa mellan bostad och hänvisat fritidshem

Då särskilda skäl föreligger kan vårdnadshavare i samråd med rektor ansöka om kostnadsfri transport mellan elevens bostad och fritidshem. Transporten betraktas som skolresa med särskild prövning hos barn- och utbildningsnämnden. Sådan skolresa gäller enbart skoldagar.

Resa mellan korttidsboende och skolan

Korttidsboende jämställs som bostad. Sådan resa betraktas som skolresa och gäller enbart skoldagar. Chef för korttidsverksamheten meddelar skolskjutshandläggaren om de resor som är aktuella.

Närliggande kommuners regler för skolskjuts mellan fritidshem och bostad för elever i grundskolan.

Vid en studie av närliggande kommuners skolskjutsreglemente framgår att tillämpar samma regler som Piteå kommun gällande transport till och från fritidshemmet för elever i grundskolan. En av kommunerna har ingen transport mellan fritidshem och bostaden för grundskoleelever och en kommun uppmanar föräldrarna att ansöka om färdtjänst innan de gör ansökan om transport utifrån särskilda skäl. De kommuner som studerats är Kiruna, Luleå, Älvsbyn, Skellefteå, Umeå och Sundsvall.

Kommunallagens likställighetsprincip

Kommuner och landsting ska behandla alla invånare lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat. Av likställighetsprincipen följer att en kommun inom ramen för sin kompetens inte får fatta beslut som otillbörligt gynnar eller missgynnar en viss kommunmedlem eller en grupp kommunmedlemmar i förhållande till andra.

Kommunallag (1991:900) 2 kap 2§

Kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Juridik

Enligt JP Skolnets jurist finns ingen skyldighet för kommunen att erbjuda skolskjuts till och från fritidshemsverksamhet oavsett en elevs funktionshinder. Kommunen kan naturligtvis erbjuda skolskjuts utöver vad som krävs men då måste detta göras med beaktande av den kommunala likställighetsprincipen.

Beslutsunderlag:

Skollagen (2010:800)

Kommunallag (1991:900)

Piteå kommuns skolskjutsreglemente

Tillämpning av socialtjänstens riktlinjer för resor, barn och ungdomar

Rapport Översyn av särskoleelevers skolskjuts mellan fritidshem och bostad.

Förslag till beslut